

บทความการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
สังกัดกระทรวงพาณิชย์

Factors Affecting Team Work Performances of Trade Policy and Strategy
Office of Ministry of Commerce.

พรทิพย์ คุ้มพานนท์
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ประชากรในการศึกษาเป็นพนักงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ จำนวน 125 คนแบ่งเป็นชายจำนวน 35 คน หญิงจำนวน 90 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นพนักงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 105 คน แบ่งตามสัดส่วนได้ ชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 30.48 เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 69.52 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.29 รองลงมาคืออายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.57 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.85 และมีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 60.95 เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 26.67 เป็นหม้าย/หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 13 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 22.86 และจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 20.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 25,001 - 30,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 - 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.48 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.10 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.32

ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมอยู่ระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าด้านอื่นโดยเฉพาะเรื่องที่พนักงานช่วยเหลือผู้อื่น แม้ไม่ได้รับการร้องขอ รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีมโดยเฉพาะเรื่องที่พนักงานยอมรับฟังข้อสรุปและการ

ตัดสินใจของทีม และน้อยที่สุดคือด้านความรู้เฉพาะด้านโดยเฉพาะเรื่องที่พนักงานสามารถต่อยอดความรู้จากประสบการณ์ได้ สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความรู้เฉพาะด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามที่ท่านสามารถสอนงานผู้อื่นจนเข้าใจได้ดี ท่านกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ท่านมักวางแผนป้องกันก่อนที่ปัญหาจะเกิดได้ และท่านสามารถพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นได้เอง ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามที่ท่านยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ท่านมีเพื่อนร่วมงานที่สนิทจำนวนหลายคน ท่านช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ ท่านสามารถควบคุมอารมณ์เมื่อต้องเผชิญหน้ากับบุคคลที่แสดงออกถึงความไม่เป็นมิตร และท่านสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้น สำหรับด้านการทำงานเป็นทีม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มที่ และท่านกระตุ้นให้สมาชิกในทีมทำงานร่วมกับสมาชิกนอกทีมได้ 2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม 3) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน 4) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม 5) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน และด้านการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งนี้ด้านความรู้เฉพาะด้าน ผู้บริหารสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงาน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดี ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้บริหารสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงาน ช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ และสำหรับด้านการทำงานเป็นทีมผู้บริหารสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงาน ยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีม

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม เกิดขึ้นตลอดเวลา ส่งผลให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ต้องมีการปฏิรูปการทำงานครั้งใหญ่ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถทำงานได้อย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป โดยบรรดาประเทศมหาอำนาจต่าง ๆ รวมถึงประเทศไทยต่างมุ่งปฏิรูป ระบบราชการ ไปสู่การจัดการที่เรียกว่า “การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)” ซึ่งมีรากฐานมาจาก 2 แนวคิดหลักคือ แนวคิดเศรษฐศาสตร์เชิงสถาบันใหม่ (New Institutional Economics) ซึ่งมีแนวคิดที่ส่งผลต่อการปฏิรูประบบการบริหารจัดการคือ การแข่งขัน ทางเลือกผู้รับบริการ ความโปร่งใส โครงสร้างระบบสิ่งจูงใจ และแนวคิดการจัดการนิยม (Managerialism) ที่นำเอาแนวทางการจัดการแบบธุรกิจนำ มาปรับใช้ในภาครัฐโดยเน้นการจัดการแบบมืออาชีพ มีดัชนีวัดความสำเร็จ ให้อำนาจในการให้ดุลยพินิจและความอิสระในการจัดการ และสร้างวัฒนธรรมที่เหมาะสม รวมทั้ง การบูรณาการแนวคิดประชารัฐและนิติรัฐร่วมด้วย แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารงานภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่จะเน้นที่ผลลัพธ์ของงานโดยจะให้ความสำคัญที่การกำหนดพันธกิจ และวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ชัดเจน การกำหนดผลผลิตและผลลัพธ์ที่ต้องการของทุกโครงการในองค์การให้สอดคล้องเป็นไปในทางเดียวกับภารกิจและวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการกำหนดตัวบ่งชี้วัดผลการทำงานหลัก ไว้อย่างชัดเจน เป็นที่เข้าใจของทุกคนในองค์การ การวัดความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานโดยใช้ตัวบ่งชี้การยืดหยุ่นทางการบริหารและสนับสนุนทรัพยากรแก่ผู้บริหารระดับล่างอย่างเหมาะสม การประเมินผลการปฏิบัติงานและการให้ค่าตอบแทนตามผลงาน ตลอดจนจนถึงการปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น เพื่อให้สามารถสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในฐานะผู้รับบริการจากองค์การของรัฐได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันมีองค์การจำนวนมากที่มีการปรับปรุงโครงสร้างการทำงานใหม่ โดยนำการทำงานแบบทีมเข้ามาใช้ในทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเพื่อสร้างศักยภาพในการทำงานให้กับองค์การเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี แต่การที่จะให้การทำงานเป็นทีมประสบความสำเร็จนั้น ทีมควรที่จะมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานอย่างเพียงพอ ก็จะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จของทีมในที่สุด การทำงานเป็นทีมที่มีความสำคัญต่อการทำงานในองค์การเป็นอย่างมาก การที่ทุกคนในองค์การรู้สึกว่ามันอยู่ใน ทีม เดียวกัน และร่วมแรงร่วมใจให้องค์การประสบผลสำเร็จร่วมกันนั้น การดำเนินงานขององค์การจะต้องบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่ทีมงานจะช่วยทำให้วัตถุประสงค์ขององค์การบรรลุเป้าหมายเท่านั้น แต่ทีมงานยังจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศการทำงานขององค์การนั้นอีกด้วย ผู้บริหารจึงต้องสร้างทีมงานขึ้นในองค์การ และกระตุ้นให้ทุกคนมีความรู้สึกว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมในฐานะส่วนหนึ่งของทีม ความสามารถของผู้บริหารในการจัดการควบคุมบรรยากาศในองค์การ ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหารจะต้องหาวิธีการสร้างความรู้สึกให้เข้าไปเป็นส่วน

หนึ่งของทีม เมื่อบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อความรู้สึกดังกล่าวแล้ว ก็จะส่งผลให้ทีมนั้นมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตขององค์การศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์

1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ได้แก่ ด้านความรู้เฉพาะด้าน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการทำงานเป็นทีม

2. ขอบเขตประชากรและขนาดตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาเป็นพนักงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ จำนวน 125 คนแบ่งเป็นชายจำนวน 35 คน หญิงจำนวน 90 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นพนักงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 105 คน แบ่งตามสัดส่วนได้ ชาย จำนวน 32 คน หญิง 73คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเลือกการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) แบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. นำข้อมูลของแบบสอบถาม ไปลงตารางโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน และรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. นำแบบสอบถามมาลงตารางตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ใช้การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3.2 การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ วิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

1.00 – 1.80 หมายถึงมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยที่สุด

1.81 – 2.60 หมายถึงมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อย

2.61 – 3.40 หมายถึงมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมปานกลาง

3.41 – 4.20 หมายถึงมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมาก

4.21 – 5.00 หมายถึงมีระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากที่สุด

3.3 เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่า (t-test Independent)

3.4 เปรียบเทียบระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในแต่ละด้านจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเฉลี่ยด้วย t-test
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ใช้ LSD ในการเปรียบเทียบรายคู่

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยสรุปผลการวิจัยข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ โดยสรุปเป็นภาพรวม และรายด้านแต่ละด้าน คือ ด้านความรู้เฉพาะด้าน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการทำงานเป็นทีม

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 30.48 เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 69.52 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29 รองลงมาอายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.85 และมีอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 60.95 เป็นโสด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 เป็นหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.86 และจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 25,001 - 30,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 - 25,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 30.48 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.32

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์

ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.764.02, S.D.=0.188$) ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมอยู่ระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าด้านอื่น ($\bar{X}=4.06, S.D.= 0.308$) รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=4.05, S.D.= 0.341$) และน้อยที่สุดคือด้านความรู้เฉพาะด้าน ($\bar{X}=3.96, S.D.= 0.421$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความรู้เฉพาะด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96,$

S.D.= 0.421) เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเรื่องการทำงานที่พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดีเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านความรู้เฉพาะด้านมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{x}=4.27$, S.D.= 0.660) รองลงมาคือการทำงานที่พนักงานกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ ($\bar{x}=4.12$, S.D.=0.963) ส่วนเรื่องที่พนักงานสามารถต่อยอดความรู้จากประสบการณ์ได้กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านความรู้เฉพาะด้านน้อยกว่าประเด็นอื่น ($\bar{x}=3.50$, S.D.= 0.700)

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.06$, S.D.= 0.308) เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเรื่องพนักงานช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{x}=4.35$, S.D.= 0.947) รองลงมาคือในการโต้แย้ง ท่านใช้เหตุผลมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว พนักงานสามารถควบคุมอารมณ์เมื่อต้องเผชิญหน้ากับบุคคลที่แสดงออกถึงความไม่เป็นมิตร และพนักงานให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นถึงเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้น ($\bar{x}=4.04$, S.D.= 1.028, S.D.= 0.791 และ S.D.= 0.907) ส่วนเรื่องพนักงานสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลน้อยกว่าประเด็นอื่น ($\bar{x}=3.75$, S.D.= 1.027)

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$, S.D.= 0.341) เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเรื่องพนักงานยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านการทำงานเป็นทีมมากกว่าประเด็นอื่น ๆ ($\bar{x}=4.62$, S.D.= 0.491) รองลงมาคือที่พนักงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มที่ ($\bar{x}=4.35$, S.D.= 0.683) ส่วนเรื่องพนักงานให้ข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ ๆ แก่สมาชิกในทีมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าประเด็นอื่น ($\bar{x}=3.42$, S.D.= 0.750)

เมื่อพิจารณาลักษณะส่วนบุคคลในเรื่องอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ มากกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=4.10$, S.D.= 0.090) โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี ($\bar{x}=4.06$, S.D.= 0.127) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=3.71$, S.D.= 0.208) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความรู้เฉพาะด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม

มากกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=4.07$, S.D.= 0.171) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดี และกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี ($\bar{x}=4.03$, S.D.= 0.469) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=3.83$, S.D.= 0.337) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นได้เอง

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปี ขึ้นไป เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=4.16$, S.D.= 0.208) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านมีเพื่อนร่วมงานที่สนิทจํานวนหลายคน และช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี ขึ้นไป ($\bar{x}=4.13$, S.D.= 0.288) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=3.95$, S.D.= 0.310) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านมีเพื่อนร่วมงานที่สนิทจํานวนหลายคน

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านการทำงานเป็นทีมพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=4.21$, S.D.= 0.122) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านนำเสนอวิธีการและความคิดใหม่ๆ ในการปรับปรุงการทำงานของทีมงาน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 30 - 40 ปี ($\bar{x}=4.16$, S.D.= 0.375) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มใจ ท่านยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีม ท่านกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และท่านนำเสนอวิธีการและความคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุงการทำงานของทีมงาน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงอายุอื่น ($\bar{x}=3.67$, S.D.= 0.324) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านผลักดันให้สมาชิกในทีมนำความรู้และทักษะที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์

เมื่อพิจารณาลักษณะส่วนบุคคลในเรื่องสถานภาพพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย/หย่าร้างโดยภาพรวม เห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ มากกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=4.13$, S.D.= 0.107) โดยเฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว ($\bar{x}=4.05$, S.D.= 0.167) โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้านส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=3.91$, S.D.= 0.219) โดยเฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความรู้เฉพาะด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย/หย่าร้าง เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่า

กลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=4.26$, S.D.= 0.229) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว ($\bar{x}=4.05$, S.D.= 0.348) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถสอนงานผู้อื่นจนเข้าใจได้ดี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=3.61$, S.D.= 3.61) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถต่อยอดความรู้จากประสบการณ์ได้

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=4.10$, S.D.= 0.343) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว ($\bar{x}=4.06$, S.D.= 0.301) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย/หย่าร้าง เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=4.00$, S.D.= 0.300) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านการทำงานเป็นทีม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้าย/หย่าร้าง เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=4.12$, S.D.= 0.292) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีม รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว ($\bar{x}=4.05$, S.D.= 0.353) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่ากลุ่มสถานภาพอื่น ($\bar{x}=4.02$, S.D.= 0.349) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านผลักดันให้สมาชิกในทีมนำความรู้และทักษะที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์

เมื่อพิจารณาลักษณะส่วนบุคคลในเรื่องระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ มากกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=4.10$, S.D.= 0.143) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{x}=4.07$, S.D.= 0.128) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=3.71$, S.D.= 0.208) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความรู้เฉพาะด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=4.14$, S.D.= 0.491) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นได้เอง รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x}=3.90$, S.D.= 0.338 และ S.D.= 0.530) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดี

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=4.11$, S.D.= 0.256) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอรองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x}=4.10$, S.D.= 0.330) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องในการโต้แย้ง ท่านใช้เหตุผลมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=3.90$, S.D.= 0.377) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องส่วนตัว

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านการทำงานเป็นทีมพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=4.31$, S.D.= 0.090) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มที่ ท่านกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และท่านนำเสนอวิธีการและความคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุงการทำงานของทีมงาน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{x}=4.18$, S.D.= 0.154) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าระดับการศึกษาอื่น ($\bar{x}=3.50$, S.D.= 0.167) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านผลักดันให้สมาชิกในทีมนำความรู้และทักษะที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ท่านกระตุ้นให้สมาชิกในทีมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และท่านนำเสนอวิธีการและความคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุงการทำงานของทีมงาน

เมื่อพิจารณาลักษณะส่วนบุคคลในเรื่องรายได้เฉลี่ยต่อเดือนพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ มากกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=4.07$, S.D.= 0.201) โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{x}=4.06$, S.D.= 0.074) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท โดยภาพรวมเห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงอายุช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=3.87$, S.D.= 0.300) โดยเฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความรู้เฉพาะด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=4.27$, S.D.= 0.185) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านมักวางแผนป้องกันก่อนที่ปัญหาจะเกิดได้ รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{x}=3.92$, S.D.= 0.190) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถสอนงานผู้อื่นจนเข้าใจได้ดี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 – 25,000 บาท เห็นว่าด้านความรู้เฉพาะด้าน

เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=3.66$, S.D.= 0.407) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถสอนงานผู้อื่นจนเข้าใจได้ดี

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=4.17$, S.D.= 0.139) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้น รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 – 25,000 บาท ($\bar{x}=4.12$, S.D.= 0.335) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องในการโต้แย้ง ท่านใช้เหตุผลมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 25,001 – 30,000 บาท เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=3.97$, S.D.= 0.316) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้น

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมรายประเด็นคำถามด้านการทำงานเป็นทีมพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 – 25,000 บาท เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=4.28$, S.D.=0.110) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านนำเสนอวิธีการและความคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุงการทำงานของทีมงาน รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท ขึ้นไป ($\bar{x}=4.08$, S.D.= 0.190) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท เห็นว่าด้านการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าช่วงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอื่น ($\bar{x}=3.76$, S.D.= 0.305) โดยเฉพาะประเด็นเรื่องท่านผลักดันให้สมาชิกในทีมนำความรู้และทักษะที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน

เมื่อพิจารณาการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลด้านความรู้เฉพาะด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความรู้เฉพาะด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านสามารถสอนงานผู้อื่นจนเข้าใจได้ดี ท่านกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ท่านมักวางแผนป้องกันก่อนที่ปัญหาจะเกิดขึ้น และท่านสามารถพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นได้เอง

เมื่อพิจารณาการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ท่านมีเพื่อนร่วมงานที่สนิทจำนวนหลายคน ท่านช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ ท่านสามารถควบคุมอารมณ์เมื่อต้องเผชิญหน้ากับบุคคลที่แสดงออกถึงความไม่เป็นมิตร และท่านสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เกิดขึ้น

เมื่อพิจารณาการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลด้านการทำงานเป็นทีม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มที่ และท่านกระตุ้นให้สมาชิกในทีมทำงานร่วมกับสมาชิกนอกทีมได้

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน และด้านการทำงานเป็นทีม

อภิปรายผล

จากการวิจัยอภิปรายได้ว่าค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมอยู่ระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมมากกว่าด้านอื่นโดยเฉพาะเรื่องที่พนักงานช่วยเหลือผู้อื่น แม้ไม่ได้รับการร้องขอ รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีมโดยเฉพาะเรื่องที่พนักงานยอมรับฟังข้อสรุปและการ

ตัดสินใจของทีม และน้อยที่สุดคือด้านความรู้เฉพาะด้าน โดยเฉพาะเรื่องที่พนักงานสามารถต่อยอดความรู้จากประสบการณ์ได้

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความรู้เฉพาะด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเรื่องการทำงานที่พนักงานมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดีเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านความรู้เฉพาะด้านมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือการทำงานที่พนักงานกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ส่วนเรื่องที่พนักงานสามารถต่อยอดความรู้จากประสบการณ์ได้กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านความรู้เฉพาะด้านน้อยกว่าประเด็นอื่น

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเรื่องที่พนักงานช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือในการโต้แย้ง ท่านใช้เหตุผลมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว พนักงานสามารถควบคุมอารมณ์เมื่อต้องเผชิญหน้ากับบุคคลที่แสดงออกถึงความไม่เป็นมิตร และพนักงานให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นถึงเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้น ส่วนเรื่องที่พนักงานสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลน้อยกว่าประเด็นอื่น

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายประเด็นคำถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเรื่องที่พนักงานยอมรับฟังข้อสรุปและการตัดสินใจของทีมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านการทำงานเป็นทีมมากกว่าประเด็นอื่น ๆ รองลงมาคือที่พนักงานให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มที่ ส่วนเรื่องที่พนักงานให้ข้อมูลข่าวสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นใหม่ๆ แก่สมาชิกในทีมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในด้านการทำงานเป็นทีมน้อยกว่าประเด็นอื่น

จากการทดสอบสมมติฐานอภิปรายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความรู้เฉพาะด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านสามารถสอนงานผู้อื่นจนเข้าใจได้ดี ท่านกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ท่านมักวางแผนป้องกันก่อนที่ปัญหาจะเกิดได้ และท่านสามารถพัฒนาความรู้ใหม่ๆ หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นได้เอง ส่วนด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่ากลุ่ม

ตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ท่านมีเพื่อนร่วมงานที่สนิทจำนวนหลายคน ท่านช่วยเหลือผู้อื่นแม้ไม่ได้รับการร้องขอ ท่านสามารถควบคุมอารมณ์เมื่อต้องเผชิญหน้ากับบุคคลที่แสดงออกถึงความไม่เป็นมิตร และท่านสามารถปรับเปลี่ยนเทคนิค/วิธีการในการสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้น สำหรับด้านการทำงานเป็นทีม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ด้านการทำงานเป็นทีมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะประเด็นคำถามท่านให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมทีมอย่างเต็มใจ และท่านกระตุ้นให้สมาชิกในทีมทำงานร่วมกับสมาชิกนอกทีมได้

การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านการทำงานเป็นทีม สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เฉพาะด้านความรู้เฉพาะด้าน และด้านการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ในครั้งนี้พบว่าด้านความรู้เฉพาะด้านของข้าราชการสังกัดสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้ามีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น แสดงว่าเป็นประเด็นที่อาจก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นทีม ดังนั้นผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร เนื่องจากสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าภารกิจหลักคือทำหน้าที่เป็นคลังสมองของกระทรวง ในการกำหนดทิศทางนโยบายทิศทางการค้าของประเทศ เสนอแนะและจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าในเชิงรุก และร่วมกับภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของประเทศ รวมถึงการพัฒนาและสร้างเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการชี้วัด พยากรณ์ และเตือนภัยจากวิกฤติเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นความรู้ความสามารถของข้าราชการในสังกัดเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้พนักงาน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่างดี รวมถึงควรสร้างฐานข้อมูลกลางที่

รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศในทุกกรอบและข้อมูลเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านการเมือง-ความมั่นคง ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน และฐานข้อมูลที่ครบถ้วนนี้ต้องได้รับการบริหารจัดการ (Knowledge Management) ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งต้องเปิดกว้างให้ข้าราชการในสังกัดสามารถเข้าถึงข้อมูลพื้นฐานความรู้เดียวกันนี้ได้ อย่างสะดวก และเข้าใช้งานได้ตลอดเวลา เพื่อต่อยอดความรู้ให้ข้าราชการในสังกัดในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมข้าราชการในสังกัดได้อบรม สัมมนา ทั้งในและต่างประเทศในความรู้ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อเปิดวิสัยทัศน์ให้กว้างขวางมากขึ้นสอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ ควรมีการศึกษาเรื่องอุปสรรคในการทำงานของพนักงานสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. ควรมีการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการทำงานของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า สังกัดกระทรวงพาณิชย์ เพื่อมุ่งสู่การทำงานเป็นทีมอย่างสมบูรณ์โดยให้พนักงานมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและวิธีการ